

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 168. szám.

Hirdetési áruk:

Egész évre ——— 12 kr.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap estl 6 óráig.

Kedd, július 25

Tanintézetek.

Nagybecskerek, július 25.

A községi népiskola.

Népoktatástügyünk rohamosan halad a fejlődés útján. Ezen fejlődés természetéből folyik, hogy az ügy szolgálatában álló tanintézetek életében minden év meghozza a maga fontosabb eseményét, mely események többnyire a változás, javítás és fejlesztés munkáiból állanak.

Községi népiskolánknak is megvolt a lefolyt tanévben a maga nagy horderejű mozzanata, mely eddig ugyan csak első lépés, de ha célhoz vezet, fordulópontot fog az iskola történetében előidézni. Ezen mozzanatot a küszöbön álló nagy szervezeti változás, illetve az iskola államosításának előintézkedései képezik.

Nagybecskerek város közönsége tudvalólag elhatározta, hogy iskoláját az általunk is egész terjedelmekben ismertett feltételek mellett átadja az államnak. Tudunkkal ez ügyben eddigelé végleges döntés nem történt. De minthogy a város a miniszterium által szabott feltételek értelmében hozta határozatát, bátran feltehető, hogy közs. iskolánk mostani jellegével már szeptember, de legkésőbb január 1-én befejezi XXX éves pályafutását, hogy a jelzett időben, mint állami iskola új életre ébredjen.

Igy tehát minden valószínűség szerint utoljára vagyunk abban a helyzetben, hogy városunk ezen kiváló fontosságú intézetének, mint községének, évi működéséről beszámoljunk. Ezt Baaden igazgató nagy gondnal összeállított évi jelentése alapján a következőkben tesszük:

Az „Értesítő” első lapjait megdicsőült királynénk emlékezetének szenteli, védasszonyunk fénynyomatu képe és a Sz

ay Teréz tanítónő által gyönyörtien megírt megemlékezés által adva kifejezést az intézet mélyen érzett gyászának. Felejtetlen királynénk életéből vett epizódokból a megemlékező bemutatja az üdvözült magasatos lelki tulajdonait és odavarázsolja a fogékony gyermeki szivekbe a legnagyobb magyar nő megszentelt oltárképét. Másrészt a gyilkos szörnyeteg rut példája által bemutatja, hogy mit mivelhet az elégedetlenség. Azután egy szakszerű cikkben kifejti a derék tanítónő, miként küzdhetünk a modern emberi társadalom ezen hibája ellen, fegyverül használva ellene a hit, béketűrés, szerénység és a munkakedv ápolását. Az értekezés kiváló előnye, hogy nem tartalmaz tudományos fejtegetéseket, hanem keresetlen egyszerűséggel, az életből vett példák által nyújt a szülőknél köveésre méltó elveket az elégedetlenség leküzdésére.

Az intézet évtörténete ismerteti az iskolaszék működését, a tantestületi tanácskozmányok főbb tárgyait, továbbá szól a valláserköcsi és jótékonyági ügyekről és a községi állapotról, mely a jelentés szerint általában kielégítő volt.

Kellő fénynyel ülte meg a tantestület az ifjúsággal mindazon ünnepélyeket, melyek kiváló eszközöket képeznek a hazaszeretet és kegyelet érzületének megizmosítására.

A lefolyt tanév alatt a községi népiskolába beiratkozott 669 fiu, és 268 leány, összesen 937 tanuló. A mult évihez tehát 39-el kevesebb. A beirt tanulókat közt volt: 808 rk., 50 ág. ev., 38 ev. ref., 40 g.-kel. és 1 izr. Anyanyelv szerint járt: 317 magyar, 552 német, 36 szerb, 28 tót, 2 román, 2 bolgár. A tanulók közül évközben kimaradt 98, meghalt 4, vizsgálatlan maradt 11 tanuló. Az év végéig járt 830 tanuló és mulasztott összesen 6647 napot,

ami igen kedvezőnek mondható az elmúlt évben mulasztott 9555 naphoz viszonyítva.

Előmenetel szerint volt 75 kitünő, 155 jeles, 174 jó, 260 I. rendű és 150 II. rendű. Minthogy a kitünők és jelesek a tanulók 25%, a bukottak pedig azoknak csak 18%-át teszik ki, világosan szembeötlök az idej jó tanulásbeli eredmény.

A gazdasági ism. iskola jelentéséből megtudjuk, hogy a lefolyt tanévben megnyitott ezen intézet II. évfolyama is 632 ismétlő tanköteles közül a gazdasági tanfolyamba beiratkozott: 34 fiu, 91 leány. A fiuk közül 19, a leányok közül 55 tanuló járt csak év végéig. 54 tanuló nem volt osztályozható rendetlen iskolába járás miatt. (A mulasztások összegét nem tünteti ki a kimutatás) A rendetlen iskolalátogatásnak tulajdonítható a gyenge tanulásbeli eredmény is. Előmenetel szerint volt 5 kitünő, 6 jeles, 13 jó, 15 I. rendű és 35 II. rendű, tehát megbukott a tanulóknak majdnem fele. A hanyag iskolalátogatás odiuma nagyrészt a szülők és gazdákra hárul, kik nem akarják belátni ezen intézmény fontosságát és az iskolakötelezettség kijátszására törekednek. Itt csak a hatóság részéről kifejtett következetes szigor a mulasztások elbírálásában lesz képes ezen visszás állapotnak véget vetni.

Az iskolára igen üdvös eseménynek mondható az is, hogy Torontálvármegye törvényhatósága valamennyi megyebeli iskola számára az iskolai rend védelme tárgyában szabályrendeletet bocsájtott ki, mely szerint büntetéssel sújtatik az, ki bármily okból megzavarja az oktatást. Ezen szabályrendelet által el lesz érve az, amiről a népoktatási törvény megfelekezett gondoskodni, hogy a tanító ezentul

A „TORONTÁL” tárcája.

Két levél.

Ketteskén maradtak, nem féltették őket egymástól. A papa a kaszinóban tarokkozott s talán éppen abban a pillanatban fogták el a huszonegyesét, mikor a mamának eszébe jutott, hogy átnéz egy óra hosszáig tartó öt perccskére az új szomszédasszonyhoz, aki még nem mondta el, hogy miért hagyta ott a régi lakását.

Tardos Dezső, aki ugy magában maradt a tarokkozó papa és pletykázó mama egyetlen leányával, tulajdonképpen hozzátartozott a családhoz, mert az ő mamájának a mostoha fivére volt a szép Konda Margit keresztanyja egyik unokatestvérének. A kissé távoli rokonság összekötő erejét bőven pótolta az, hogy gyermekkoruk óta minden szabad idejüket együtt töltötték s mindenesetre jobban szerették egymást, mintha édes testvérek lettek volna. Ez a nagy szeretet azonban sohasem került szóba közöttük.

Tardos, aki törvényszéki jegyző létere is olyan naív és tisztalelkű volt, mint a gyermek, az utolsó időben érzett ugyan olyasfélért, mintha ez a se szóban, se más valamiben meg nem nyilatkozó szeretet talán furcsa és hiányos volna egy kicsit, de nem tudta, hogy mit is kellene csinálni voltaképpen. Csak várt és várt, bizakodva az alkalomban, vagy inkább a véletlennek valami előre nem látott kijelentésszerű utmutatásában.

Beniczkyné Bajza Lenke egyik regényéből olvasott fel a nagy figyelemmel hallgató Margitkának. Az esze mindig azon járt, hogy miért is dobog oly nagyon a szive, de nem tudott a nyitjára jutni. Olvasott tovább, gépiesen:

„Leona az ablakánál, virágos himzése

fölé hajolva nem vette észre, hogy Tihamér belépett és lábujjhegyen közeledik feléje. Egyszerre úgy érezte, mintha forró lehelet érné arcát. Ijedten akart megfordulni, de az ajkára toladó sikoltást elfojtotta Tihamér szenvedélyes csókja . . .”

Dezső kezében lassan leereszkedett a piros táblájú könyv. Elhallgatott s elgondolkozva nézegette a tarka szőnyegnek egyik kék kockáját.

— Nem folytatja tovább? — kérdezte csodálkozva Margit.

— Mit? — batorzkodott megjegyezni nagy zavarral a jegyző ur.

— Hát az olvasást!

— Az igaz, — felelte szórakozottan Tardos és remegő hangon tette hozzá: Hol is hagytuk el?

— Csak nem felejtette el? — kacagott a leány. Ott, hogy Tihamér belép és megcsókolja Leonát.

— Mondja csak, Margit, — szolt Dezső kissé neki bátorodva, — mit tart maga erről a Tihamérről?

— Bizony én nem gondolkoztam rajta. Végre is ő csak regényalak s azt teszi, a mit az író akar, ha tetszik neki, ha nem.

— Nem úgy értem. De ha például én volnék Tihamér és maga volna Leona és én lábujjhegyen belépve közeledném magához és meg akarnám . . . izé . . . csókolni, mit szólna ahhoz?

A leány lassan fölemelte fejét és nyugodtan nézett a Tardos szeméi közé.

— Miért kérdezi ezt?

Dezső egy kissé közelebb húzta székét s lágy behizelgő hangon szolt:

— Margit, én szeretem magát. Szeretem gyermekkorom óta s ez a gyermekszerelem szerelemmé erősödött bennem. Nem szoltam eddig, miért is szoltam volna. De most egyszerre kitör belőlem és életem kér ez a rég titkolt,

gondosan ápolgatott érzélem. Mondja, szeret engem?

Gyöngéden megfogta a kezét s míg a késlekedő válasza várt, mindig közelebb húzódott hozzá. Aztán felállt félig s magához akarta vonni a lángpiros arcú leányt. Forró lehelete már megrezgettette az illatos szőke hajtincseket, mikor Margit hirtelen elkapta fejét, fölegyenesedett s megütözve kérdezte:

— Csak nem akar megcsókolni?

Tardos ijedten lépett hátra. Azt hitte, hogy rárokskad az egész ház.

— Engem csak a férjem csókolhat meg, folytatta a leány emelt hangon, de azért jóakarólag nézett a gyermekkori pajtására, a ki már kezében tartotta kalapját.

— Jó éjt, Margit, — szolt reszkető hangon; nem akartam megbántani, higgye meg, — s a nélkül, hogy a sápadozó leányra mert volna nézni, hirtelen kisetett az ajtón.

Margit lerokskadt a diványra s a sarokba temetve arcát, keservesen zokogott.

— Nem szeret, vége mindennek, ismételtette kétségbeesetten Tardos az uton is és ott-hon is. Sokáig járt fel s alá a szobájában, aztán felkacagott:

— Most már ez következik!

Leült és levelet irt a világ szájára jutott fiatal özvegynek, a kivel véletlenül ismerkedett meg évek előtt, de a ki nem tudta őt hódolói közé beédesgetni.

Nagyságos asszonyom!

Meghódított. Nem a szemével, nem a szépségével, nem azzal a páratlanul formás természetel, nem is a kacérságával, tehát nem is önmagának hódított meg, hanem annak az elvnek, a melynek ön egyik, elismerem, elsőrangú képviselője. Nincs szerelem nagyságos asszonyom. Nem küzdök tovább naiv idealizmusommal, bün-

munkája közben nem lesz méltatlan támadásoknak és illetéktelen molesztálásoknak kitéve.

Mindezekben felsorolván az értesítő lényegesebb adatait, hű vázlatát adtuk az intézet évi működésének, mely ezen tanév után is büszkén tekinthet vissza harminc éves múltjára.

A felső-óri mandátum. A felső-óri választókerületben tegnap folyt le a képviselőválasztás, a mikor a választók egyhangú bizalma gróf Erdődy Gyulában összpontosult.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 28. Közigazgatási bizottság.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hőgyék részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Stoikovic Milos nagyikindai törvényszéki és Jorgovits Gergely módosi járásbírói telekkönyvvezetőket, jelenlegi alkalmazásuk helyén, a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvvezetőkké nevezte ki.

Halálozás. Sulyos csapás érte Kubitska Gyula 29-ik gyalogezredbeli főhadnagyot, a nagybecskereki társaság egyik rokonszenves tagját. Edes atyja, Kubitska István tekintélyes temesvári kereskedő tegnap 56 éves korában hirtelen elhunyt. A köztszertelenben álló férfit elhunyt, kit szívbaja döntött sírba, általános részvételt kelt.

Földadó-elengedés elemi károk miatt. A közigazgatási bíróság szüneti tanácsa Wekerle Sándor elnöke alatt tegnap tartott ülésén több elemi kárból támasztott földadó-elengedési ügyet tárgyalta s oly elvi fontosságú határozatokat hozott, a melyek gazdaközönségünket bizonyára érdekelné fogják. Így: 1. K. községben 1898. július hó 31-én jégeső volt, a mely a pénzügyigazgatásnál 8 napon belül bejelentett, de a községi közegek késeedelmes eljárása miatt a kárfelvétel nem történt meg idejekorán. Ez okból a pénzügyi hatóságok az adóelengedést megtagadták. A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy a kár utólagosan felveendő s a földadót el kell engedni, mert a hatósági mulasztás sem a károsult felek törvényadta jogát nem érinti, sem pedig a kir. kincstár jogosulatlan előnyére nem szolgálhat. 2. I. község határát 1898. augusztus havában árvíz borította el. Ebben a káresetben a közigazgatási bíróság kimondotta, hogy a helyszínen törvényellenesen felvett kárjegyzék kiigazításának helye van, hogy a már betakarított buza- és árpaterményekre nézve adóelengedés nem igényelhető és hogy a réteken csakis a sarjtermés ment tönkre az árvíz következtében, a földadónak csupán egyharmadrésze engedhető el.

bánóan megtérek s habár halálra sebezve, mégis öntudatosan hajózom be a kijózanító révbé, Tapsojjon hát kérem. Hordoza körül diadalmasan szemeit s vessen rám is egy győzelmi pillantást, rám, szegény bűnösre, aki odáig megyek az alázatosságban, hogy meghajtom fejemet a földig s úgy nézek föl önre. Legyen kegyelmes hozzám s öntsön új erőt a lelkembe. Adjon hitet és reményt s főleg és első sorban ezt, ki-tartást, hogy meg ne tántorodjam.

Emlékszik, mit irtam önnek három év előtt, mikor az Ember tragédiájának előadása alatt a szépségével akart meghódolni? — Azt irtam, hogy a szerelem sokkal nemesebb, tisztultabb érzés, melyben a szívnek, a léleknek is előérzés szerepe van s hogy éppen ez a fenséges érzés, ez a szerelem különböztet meg minket minden más teremtménytől a természetnek.

— Három év előtt volt!

— Husz egynéhány éves, serkedő bajszu fickó voltam, tele idealizmussal s az erkölcsi érzésem azzal a hitetlenül finom zománcával, mely velünk születik-e, vagy a nevelés ruházta ránk lassankint, nem tudom. Nagyravágyó, sóvár lelkem magasan szárnyaló gondolatok tanója volt, folyton zakatoló, működő agyamban fenséges eszmék kergették egymást s én, szegény ábrándkergető bolond, azt hittem, hogy nem állok egyedül, hogy az emberek tulnyomó része úgy érez, úgy gondolkodik, mint én s csak nagyon kevesen vannak, akik — most már ki lehet mondanom a megszegyenítő igazságot, — akik úgy fogják fel az életet, amint van. Ezeket realistáknak hívták egykoron. Ma józan embereknek hívják őket. A magamfajta szegény ördögök idealistáknak hitték akkor magukat, ma azt mondják róluk, hogy bolondok. Akkor, oh, akkor szerelmes voltam. Azt sem tudtam, hogy, az a kis szöke angyal, akinek a nevét nagy O betűk jelezték

— **A hitelszövetkezet köréből.** Torontálvármegye központjának vezérferfiái ama figyelemre méltó kitüntetésben részesültek, hogy midőn az Országos központi hitelintézet Torontálvármegye törvényhatósága területére átadta saját képviselőjét, egyúttal azon óhaja is kifejezésre talált, hogy a szövetkezeti felügyeletet Temes megyére is vállalja át. Mint halljuk, ezen felszólítás folytán a torontáli központ a felügyeletet magára fogja vállalni.

— **A temesvári közúti vasút.** A temesvári közúti vasút hálózatának üzemét villamos erőre alakították át és az átalakított vonalak műtanrendőri bejárását, a mint azt annak idején jelentettük, június hó 30-án tartották meg. Ez alkalommal a pályát magát teljesen üzemképes állapotban találta a bizottság, de a villamos üzemet mégsem lehetett megindítani, mert hiányoztak az előírt védőszerkezetek, a melyet azokon a pontokon kellett fölláttatni, a hol a pályavezeték nagyobb számu telefon- és táviradahuzalokat kereszteznek. A közúti vasut — értesülésünk szerint — ezt a hiányt már pótolta és így a villamos üzem a legközelebbi napokban a temesvári városi vasuton is megindítják.

— **Elővásárlás Nagybecskereken.** A piaci elővásárlásokat illetőleg a rendőrkapitányság nyilatkozatot állított ki, a melyben megjegyzi, hogy Nagybecskereken van erre vonatkozó szabályrendelete, melynek 20. §-a szerint a kofáknak 9 óra előtt tiltva van az elővásárlás. A rendőrség megteszi a maga dolgát s a kofák közül el is csipett néhányat, dacára azok fufangosságának. Jelenleg is 15 kihágási eset van folyamatban. A rendőrség megjegyzi még, hogy a közönség jelentsen fel minden egyes esetet és ne bocsátkozzék tárgyalásba a kofákkal.

— **Hogy jutott a véháoesz 1 frt 74 krajcárhoz?** A véháoesz, kedves olvasóink, kiejtés szerint való leírása a mi testületünknek a V. H. O. Sz.-nek, a vidéki hírlapírók országos szövetségének. A véháoesz vagyona, kedves olvasónk, egy forint hetvennégy krajcárral fog szaporodni, a melylyel együtt, Tömörkény István, a szövetség pénztárnoka lesz a megmondhatója, hogy mennyire fog rugni. A nevezetes azonban ezen egy forint hetvennégy krajcárban más: ez leend hivatva a szövetségben emléket őrizni Ujaradnak, Monorinak, a zord sorsnak és Könyves Jenőnek. Könyves Jenő ugyanis, a pécsi színtársulat tagja s egykor a nagybecskereki közönség kedvence, a mikor még azt hitte, hogy Ujarad Aradnak Schönbrunn-ja, vagy Krisztinavárosa, elhatározta, hogy vendégszerepelt fog Monorinál. Az pedig közismeretes, hogy az új aszfaltot nem Leszkaynak kellett volna föltalálni, hanem Monorinak, a ki az ujaradi fényűzés miatt inkább van ráutalva. Es Könyves Jenő vendégszerepelése, a mint szomoruan tapasztalta, szintén nem volt az a kolumbusi utója, a melylyel az ujaradi színpártolást

minden elembe kerülő papirdarabon, szeret-e vagy nem? Nem tudtam semmit, csupán annyit, hogy vonzódom hozzá tisztán, nemes érzelemmel, mint a harmat a napsugárhoz. Ha rám mosolygott, azt hittem, a nagy üdvösségtől rám szakadnak a magas egek.

Ugy néztem rá, mint egy szentre, a kit csak imádni lehet. Ma már, oh mily gyors változás! — az önk elméletének híve s utolsó izemig realista vagyok a legteljesebb mértékben. Kijózanodtam öt perc alatt. S mikor így bűnbánóan beállók a társadalmi felfogások szűk korlátai közé, amikor szétszaggatom minden, minden hitemet, minden ábrándomat, mikor kitéptem a szívemet s ismeretlen magasságokban szárnyaló lelkemet behajtom a járomba, csak az az egy vigasztalásom van, hogy ebben a sivár világban találkozni fogok önrel, aki a letarolt mezőre is tud virágot varázsolni. S ha jól esik önnek a felettem aratott győzelem, csupán öntől függ, hogy mikor lássa picit lábait elé borulva

Dezsőt.

Izgattottan irta meg a címet, bélyeget ragasztott a borítékra, aztán lesietett az utcára. A késései hűs levegő lágyan simogatta forró homlokát s jó hatással vala az alatta tomboló zürzavaros gondolatokra is. Egy félóra mulva már mosoly is lopózott az előbb még keserű vonásokkal barázdált arcára s hosszas töprengés után lehetetlennek találta, hogy Margit ne szeresse őt. Ezzel a kellemes gondolattal ment haza s az íróasztala fiókjának legmélyébe süllyesztette az imént megirt hosszú levelet, irt helyette egy rövidet:

„Kedves urambátyám és Erzszi néném! Minden hosszas bevezetés nélkül ezennel megkérem a Margitka kezét. Szíves válaszukat epedve várja szerető öcsésük: Dezső“.

Halasi Viktor.

föl lehetett volna fedezni: Könyves Jenő es-télyén még mindig nem voltak többen a néző-téren, mint a színpadon. Es a szomorú vendégszerepelésnek méltó epilógusa volt a kulisszák mögött az a jelenet, a midőn Monori átadta Könyvesnek az előadás jövedelme után meg-egyezés szerint járó tiszteletdíjat; egy frt het-vennégy krajcárt, azzal vizsgáltván őt, hogyha Sarah Bernhard Uj-Aradon játsza el Hamle-tet, neki se jut sokkal több. Az egy forint het-vennégy krajcárt pedig Könyves Jenő a V. H. O. Sz. aradi elnökségének küldte, Monorinak Uj-Aradnak emlékéül. Es ennél érdekesebb adó-mányért még aligha mondott ez uton is közö-nyet a véháoesz elnöksége.

— **A hol nem halnak az emberek.** Lugosról írják: A 800 lélekszámmal bíró Makovistye krassó-szörénymegyei községben a múlt héten volt az idén az első haláleset, de ezt is baleset okozta, a mennyiben egy megbokrosodott ló az illetőt letiporta. A még népesebb Weidenthal krassó-szörénymegyei községben az idén nem halt meg egyetlenegy ember sem. A születések száma ellenben pedig máris 21.

— **Jegyzőválasztás.** Csöszteleken a múlt héten tartották meg a jegyzőválasztást, a mely Stoffel János egyhangú győzelmével végződött.

— **Muzslyai csendélet.** Vasárnap délután kedélyes verekedés fejlődött ki táncközben a muzslyai nagykozmában. Mintegy tíz legény — jórészt berugva — egymásnak rohant s olyan alaposan eltáncgálta egymást, hogy a kocsmák inkább hasonlított valami csatatérhez, mint tánchelyhez. Nagy harci kedvüket még az ott levő őrmester és közrendőr sem csitíthatta le. Véletlenül künn volt Muzslyán Rehák Béla városi jegyző és Jankovics György alkapitány, akik szép szóval szétválasztották a legényeket. Az egyik legény, a kit a többivel együtt be-kisértek, oda szolt Jankovichhoz:

— Hagyja abba Führer ur a dolgot, mi ugy sem panaszoljuk egymást!

A „führer ur“ azonban nem hagyta annyiba s a verekedésnek lesz folytatása is. Egyelőre a multságok be vannak tiltva Muzslyán, mert igen szaporán fordulnak elő a verekedések s két rendőr három kozsmában nem tud rendet csinálni, legkevésbé Muzslyán, a hol a legények vére csupa tűz, a lányok szemé izzó parázs s elég ezekből egy tekintet, hogy kiüssön a háborúság. A lányok sajnálkoztak legjobban rajta, hogy nem lesz több tánc, de az alkapitány meg-nyugtatta őket, hogy ha rendesen viselik magukat, újból megengedik s akkor ő is velük tart. Csakhogy ez addig is sovány vigasz a muzslyai rozmaringszálóknak.

— **Talált kincs.** A krassószörénymegyei Igazfalva községben egy ottani magyar telepes igen érdekes arany tekercset talált. A monda szerint a talált arany rudacsokát (tekercs) Rózsa Sándor, a hírhedt rablókirály vesztette el akkor, a midőn Abrudbányát kirabolva, gazdag zsákmányával Erdélyből Magyarországra menekült s Facset környékén üldözött. A szerencsés találó a nyert rudacsokát egy igazfalvai szatócs-nak adta el, kitől gróf Szirmay Ottó telepbiztos vette meg. Mint értesülünk, a gróf az érdekes le-tetet az alakulóban levő krassó-szörényi muzeum-nak szánta.

— **A második komáromi eset.** Országszerte borzalommal tárgyalták csak nemrég a komáromi emberkinzás esetét s most párja akadt a bács-megyei Topolyán. A topolyai szolgabíró, mint a „Bácskai Hírlap“ írja, valamely gyanu alapján saját pandurait által letartóztatta Berta Péter, Kecskés István, Rákó Farkas zentai és Széll József csókai lakosokat. Valami ellopott ágyneműkről volt szó, a mit állítólag a letartóztatottak elad-tak Deutsch Mór zentai tollkereskedőnek.

Ezen vallomásra 4 topolyai rendőr érkezett Zentára, akik elmondták Bán Lajos alkapitány-nak kiküldetésük okát, mire Bán Deutsch Mór letartóztatta, illetve a legnépesebb utcán keresztül bekisértette a városházához.

A városházán fél 9 órától délutáni fél 1 óráig volt elzárva Deutsch Mór anélkül, hogy Bán alkapitány szükségességnek tartotta volna ki-hallgatni. Ugy volt a dolog elhatározva, hogy Deutsch Mór ép ugy, mint vádlottársait, vasra-verve fogják a topolyai rendőrök beszállítani Topolyára.

Berta Péter, Kecskés István, Rákó Farkas zentai és Széll József csókai lakosokat is Topolyára

18
szállit
ahogy
első
kezük
az őss
faruda
háttal
embe
vallatn
semmt
szerint
a valla
rugták
ég fel
cipőke
bikacs
zett m
kisebb
sanak
kal tő
vertél
egyik
M
takat,
akkor
kénye
lopást
Deuts
Megjeg
csak so
vele so
szintén
vizsgá
ártatlan
dologla
válasz
volna, h
Es
előtt, h
soha, ne
At
törvény
tokbar
állottak
sem bir
Dr
lyokról
most h
emberk
Ug
borodás
nagy t
elterül
gazda
hordva
termés
Tamási
s annak
között
is. A szá
gyorsasá
szabadk
csak ke
csak egy
fogyott
idő volt
melyben
távolab
értékü
cséplőge
Mivel az
— írja
tette tön

szállították. És Topolyán megkezdődött a kínzás, ahogy itt következik:

A főntemlített embereket a topolyai rendőrök első sorban is guzsba kötötték oly módon, hogy kezüket és lábukat össze és egymáshoz kötve, az összeláncolt kezek és lábakon keresztül egy farudat helyeztek el, hogy a földön görnyedt háttal, összezúgított testtel a földön vonagló embereket könnyű szerrel, tetszésük szerint vallathassák. Miután az egész dologról nem tudtak semmit, nem tudtak, illetve a topolyai rendőrség szerint nem akartak vallani, tehát tovább folytatták a vallatási módszert.

A földön guzsba vonagló embereket fölruzták, mely rugás után fejük lefelé, lábuk az ég felé meredezett. Ekkor lehúzták lábukról a cipőket és több mint 4 óra hosszan keresztül bikacsokkal véresre ütlegelték mezitelen talpukat.

A kinek a vádlottak közül már erősen vérzett megdagadt talpa, annak a bajszát, szakállát kisebb csomónként tépték ki.

Az egész műtét alatt, hogy ne ordithassanak, a vádlottak száját és orrlyukait rongyokkal tömték be, sőt arcukra is ráültek és úgy verték őket. Csak a véletlen szerencse, hogy egyik-másik meg nem fulladt.

Midőn így alaposan elkészítették a vádlottakat, midőn azok kínjaikban a földet harapták, akkor vallomásra jelentkeztek. A rendőrség kénye kedve szerint vallottak, bevallották a lopást és találmra megneveztek az orgazdát Deutsch Mór zentai tollkereskedő személyében. Megjegyzendő, hogy a vádlottak közül csupán csak egy ember ismerte Deutchot névről, de vele soha egyik sem találkozott az életben. Ugyiszintén Deutsch sem ismerte a vádlottakat. A vizsgálóbíró azon kérdésére, hogyan mertek egy ártatlan embert (t. i. Deutchot) belekeverní a dologba, — az egyik vádlott a következőket válaszolta: „még az édes apámra is ráfogtam volna, hogy az irtózatossá kizsáztól megmeneküljek.“

Es nyomban kijelentették a vizsgálóbíró előtt, hogy Deutchot nem ismerik, neki tollat soha, semmiféle nem is adtak el.

Amikor a szerencsétlen emberek a szabadkai törvényszéknél jelentkeztek, még akkor is cafatokban lógott le testükről a bőr, tehetetlenül állottak a vizsgálóbíró előtt, tagjaikat mozgatni sem bírták.

Dr. Barta Antal törvényszéki orvos a foglyokról látéletet vett fel, s a kir. ügyészség most hivatalból fogja az eljárást megindítani az emberkínzók ellen.

Ugy Topolyán, mint Zentán óriási a felháborodás a rendőrök és csendőrök ellen.

— Nagy tűz a szabadkai határban. Szombaton nagy tűz tört ki Szabadkán a Sziváci-ut mellett elterülő szérűskertekben, hol száz és száz kiscigazda egész évi termése van kazlakba összehordva. A gazdák azért hordják egy helyre terméseiket, mert közösen csépelgetnek; az idén Tamási Dániellel kötöttek szerződést a cséplésre s annak a gépe ott is állott a szérűskertek között. Valószínű, hogy a gép okozta a tüzet is. A száraz kazlak a júliusi forróságban hihetetlen gyorsasággal borultak lángba egymásután. A szabadkai tüzoltóság idejében megérkezett, de csak keveset segíthetett, mert az egész környéken csak egyetlen egy kut van, abból is hamar kifogyott a víz. Egyetlen szerencse, hogy csendes idő volt s így csak egy szérűskert égett le, melyben mintegy 130 kazal vált hamuvá. A távolabbi három szérűskert, mintegy 100.000 frt értékű gabonával megmenekült, valamint a cséplőgép is, a cséplőszekrény azonban leégett. Mivel az elpusztult gabona nem volt biztosítva, — írja levelezőnk — sok kiscigazda egzisztenciáját tette tönkre ez a tűz.

Irodalom és művészet.

— Színész-növendékek Nagyikindán. A délmagyarországi színművészeti képezde hat estére terjedő vendégzerepléssel mutatkozott be az elmúlt héten a nagyikindai közönségnek. A növendékek az intézet szigorú fegyelméről, szakszerű vezetéséről és jó képzettségéről tesznek tanúságot s mindegyik a maga genréjében tisztességesen megállja a helyét. A nők közül kiemelendők: Vársárhelyi Szerén operette-énekesnő, Juhász Mariska naiva, Utí Gizella drámai színésznő, továbbá Csillag Józsa és Vámosy Julia. — A férfiak közül: Erdélyi Sándor baritonista, Faragó Vilmos, Miklóssy Péter, Ujlaky Miklós és Lengyel Péter komikusok.

— Sokrates. A görög philosophiát ő fektette erkölcsi alapra. Komoly, rideg ember volt, ki az életben mindig csak a fogyatkozásokat látta, s magas elveinek elfajulását. Athén utcáin szöbba állott mindenkivel s mindig tanított. Kérdésközdött valamiről, s rávezette az embereket, hogy rendesen nem is sejtik annak a lényegét, a miről könnyedén, meggondolás nélkül beszélnek. Beszélgetése második felében aztán rávezette az illetőt a szóban forgó dolog lényegére. Az ő tanítványa volt Plato. „Ugy állnak ök egymás mellett — írja Ranke — mint később Krisztus és keresztelő Szent János.“ Sokrates rideg, magába zárkózott, szinte askezikus élete sokban emlékeztet egy keresztény remetéére. Valóban van benne valami az askezis, s a földöntuli elmélyedés szelleméből. Följegyezték róla, hogy egyszer egész éven át egy helyen állva, mozdulatlanul gondolkodott. Az erkölcs kegyetlen bírása ő, elhanyagolt külsejű, torzonborz ember, mint Keresztelő János Tizian vásznán. Mellette Platon elmélkedik, szabadon, komolyan, nem a kétségbeesés, hanem a remény geniusa lebeg körülte. Gondolatjait ihlet vezeti. Ajkán a szeretet tana. Nem az athéniakhoz beszél, hanem a világhoz. Minden szavát, minden tettét a szeretet vezeti, művészeti felfogását is. „Szeretet az, a mivel a szépet felfogjuk.“ Sokrates nem a szeretet, hanem a bírálat embere. Ezért kellett meghalnia is, mert az athéni demokrata alkotmányra csipős megjegyzéseket tett. Meghalt 399-ben Kr. e. Huszonegy századdal azon esztendő előtt, melyet mi most irunk, s mely százados évfordulója a böles halálának, kinek tanait a világ 2000 esztendő után sem feledte el. Életét és halálát híven leírja a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 33. füzeté. A 12 kötetre tervezett nagy munkát Marcali Henrik egyet. tanár szerkeszti, s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet, mely a görögök történetéről szól, Gyomlay Gyula nevével viseli. Egy kötet ára 8 frt. Egy füzet 30 kr. kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Budapest, VIII. Üllői-ut 18.) és bármely hazai könyvkereskedésben.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök utazása.

Budapest, július 25. (A „Torontál“ eredeti távirata) Széll Kálmán miniszterelnök, ki a vasárnapi napot Budapesten töltötte, visszautazott rátóti birtokára.

A váci püspök halála.

Budapest, július 25. (A „Torontál“ ered. távirata) Schuster Konstantin, váci püspököt ma helyezték ravatalra. A püspöki aulába a tegnapi és a mai nap folyamán százával érkeztek a kondoleáló levelek az ország minden részéből.

Megörült tanító.

Budapest, július 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szabadkáról jelentik, hogy Szabadi János 22 éves tanító, ki a gróf Chottek-féle Vizics puszta volt alkalmazva, megörült. Fekete József ispán, kinél a szerencsétlen étkezett, reggel még semmit sem vett észre rajta, 8 óra felé kocsira ült, bement Futtakra, ott a róm. kath. templomban meggyónt és megáldozott. Feltűnt az ajtatoskodóknak, hogy egész mise alatt az oltár lépcsőjén tartózkodott és ha a többi fölállt ő letérdelt, ha mások térdeltek, ő állt föl. Vegre mise után látták, hogy nem akar távozni a templomból, felszólították, hogy jöjjon ki, mire az esernyőjével rohant az illetőkre. Erre rendőrökért küldtek, kik nagynehezen bevitték a község házba, hol valóságos őrjöngés tört ki rajta. Nem ismert senkit, még azokat sem, kikkel folyton érintkezett. A szerencsétlen beszállították Ujvidékre a kórházba, szüleit pedig távirati uton értesítették a lesújtó esetről.

Határidő-üzet.

Budapest, július 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak lanyhák. Kötöttet:

Buza októberre	8.37— 8.38
Rozs októberre	6.68— 6.69
Zab októberre	5.45— 5.46
Tengeri júliusra	4.68— 4.69
Tengeri augusztusra	4.67— 4.68
Tengeri 1900 májusra	— — — —
Repcé augusztusra	12.15— 12.25

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. július 25.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	ó	76	8.90	9. —	80	9.25	9.35
Tiszavidéki	„	76	8.90	9. —	80	9.25	9.30
Pestvidéki	„	76	8.75	8.85	80	9.15	9.25
Bácskai	„	76	8.85	8.90	80	—	—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70—72	6.65
„	„	másodrendű	—	6.55
„	„	takarmány	60—62	5.90
„	„	égetni való	62—64	5.70
„	„	sörfőzésre való	64—66	6.50
Zab	„	—	39—41	5.85
Tengeri	ó	bánsági	—	4.60
„	„	másnemű	—	5. —

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29.
 Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.
 Zombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.
 Zombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.
 Csősztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
 Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31,
 Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.
 Alibunár és Zombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31,
 Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.
 Zombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00, este 7.05.
 Csősztelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
 Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

VASUT-ÜGY.

14963. szám III. Magyar kir. államvasutak Üzletvezetőség Miskolcz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Ruttká állomásán a vendéglői üzletre 1899. évi december hó 16-ikától számítandó 3 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi július hó 28-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a ruttkai pályavendéglő bérletére 14963 számhoz“ lepecsételt borítékban térítvény mellett nyújtsák be.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána f. évi július hó 27-én déli 12 óráig bantpénzképen 500 frtot készpénzben vagy állami letételekre alkalmas érték-papirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják. A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1899. június hó 17-én.

Az üzletvezetőség. (Utánnnyomás nem díjazatik.)

VASUT-ÜGYEK.

113.696/c. I. sz.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az 1900. évben Párisban tartandó világkiállításon részt vevő kiállítók tájékoztatása céljából már most közhírré tételük, hogy egy a kiállításra küldendő, mint az onnan visszaküldendő, el nem adott és ki nem sorsolt kiállítási tárgyak szállítására (élő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak úgy az oda, mint a visszazállításra nézve helyi díjszabásaik díjtételeiből, nemkülönben az ezen vasutak egymásközi forgalmában fenálló kötelező áru díjszabások díjtételeiből 50% nyi mérsékelést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő 6. hónapra terjesztvén ki.

Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzétettni.

A kiállításra rendelt élő állatoknak Párisba és vissza való szállítására a fent megnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes díjszabás foz alkalmaztatni.

Budapest 1899. július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetések.

201. V. szám 1899.

669-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbíróóság 1898. évi V. 82/2. számú végzése következtében dr. Neményi Vilmos kassai ügyvéd által képviselt Pollak Róbert kassai lakos javára dr. Ferenczi Ignác jelenleg csentai lakos ellen 131 frt 61 kr. s jár. erejéig 1898. évi december hó 28-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján foglalt és 394 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíróóság 1899. évi V. 201. sz. végzése folytán 131 frt 61 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 33 frt 57 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Csentán adós lakásán leendő eszközlésére 1899. évi július hó 31. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1899. évi július hó 5. napján.

Engl,

kir. bir. végrehajtó.

Torontálvármegye zombolyai járás főszolgabírája.

7806. szám 1899.

664-3.3

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett és évi 400 frt fizetés, 50 frt lakbér, valamint 50 forint fűtési átalánnyal javadalmazott Czernyai községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket, eddigi alkalmazásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 6-ig betérjesszék, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A választási határidő a pályázat lejárta után fog kitűzetni.

Zsombolyán, 1899. évi július hó 20 án.

Fóris József,
főszolgabíró.

6838. szám 1899.

668-3.3

Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjazás folytán megüresedett N. Czernya községi jegyzői és az esetleg megüresedendő segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, a kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi augusztus hó 17-ig betérjesszék, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A jegyzői állással egybekötött fizetés és járandóság a következő:

- készpénz fizetés 560 frt;
- uti átalány 40 frt;
- 4 szoba, kamara és konyhából álló szabad lakás természetben, házi udvar és kert;
- szabad fűtés és tüzelés természetben;
- 520 □-öl házi kert;
- hivatalos szabad fuvar természetben;
- az ujoncozásnál a járáson kívül 3 frt napidíj, a II. oszt. vasuti jegy, éjjelen át a szállásbér is;
- 6 3/4 hold szántó föld, valamint 3/4 hold hereföld díj nélküli élvezete, mely földek jelenleg pénzbeli megváltás alatt állanak;
- szabad legeltetése (ló, szarvasmarha és juhok), mely megváltás alatt áll;
- szabad fuvar fahozatalra Zsombolyáról;
- a község házbeli, padlás, pince, istálló (ló, szarvasmarha és sertésnek), kut és kocszi szin;
- a magánmunkálatok után szabályrendeletileg megállapított díjak.

A segédjegyző fizetése:

- készpénzben 360 frt;
- fűtés természetben és lakás átalányra 40 frt;
- hivatalos utazások alkalmával 2 frt napidíj és fuvar.

A választás a pályázati határidő letelte után fog kitűzetni.

Zsombolyán, 1899. évi július hó 18-án.

Fóris József,
főszolgabíró.

661-3.3

6068. tk. 1899. szám.

668-1.1

Arverési hirdetmény és feltételek.

A perlaszi kir. járásbíróóság, mint tlkvi hatóság a kisbirtokosok országos földhitelintézetének s a csatlakozást nyert Stark Bernát csódtömegének, Milovánov Ársza, Milovánov Stefán, kk. Milovánov Bariszláv, Illics Danicza s özv. Illics Danicza tomaseváci lakosok s néh. Milovánov Alexia s Mila hagyatéka ellen folytatott 42 frt 03 kr. s jár iránti végrehajtási ügyében a Gavanszky Milos óbecsei lakos által törvényes időben beadott s szabályszerűen kiállított utóajánlati kérvény folytán az 10969/98. sz. hirdetmény alapján megtartott árverésnek vonatkozó részében való hatályon kívül helyezése mellett a Tomasevác község határában fekvő s a tomaseváci 1364 sz. tlkvb. felvett:

1. 131 hrsz. 1 hold 800 □-öl, 1 hold 800 □-öl, 1 hold 800 □-öl, összesen 4 hold 800 □-öl szántóra 600 frt.

2. 28 hrsz. 4 hold 300 □-öl kaszálóra 530 frt becsárban újabb árverést rendel el és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác község házában 1899. augusztus 21-én d. u. 2 órakor fog megtartatni a következő, ugy a tlkvi hivatalban, mint Tomasevác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- Kikiáltási ár a becsár.
- Ezen árverésen a fenti ingatlanok az utóajánlatot tevő által ígért 5 forint 51 frt 10 kr. s illetve 484 frton alól eladatni nem fognak.
- Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10. pont jogkövetkezményét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a kisbirtokosok országos földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni (az 1887: XXVI. t.-cz., illetőleg az oszt.-magyar bank jelzálog hitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben becikelyezett 11. §. f) pontja értelmében) felmentetik.

Perlaszon, 1899. évi július hó 7-én.

Tóth,
kir. aljbíró.

Nagy uri lakás.

A szerb templom-utcai 657. számú, jelenleg dr. Vinczevidy Ernő ur által bérelt

h á z a m

folyó év november hó 1-től

kiadó.

Haidegger Ödön,

fűszerkereskedő.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Nagybecskereki Fiókraktára Bégapart.

Ajánljuk: a legfontosabb védekező eszközöket a szőlőpusztítás megakadályozására a **V. Vermorel Villefranche-i**

világhírű czég gyártmányait, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra. S miután silány utáztatok is vannak ily elnevezés alatt forgalomban, óva intjük a gazdaközönséget a beszerzésnél erre figyelemmel lenni.

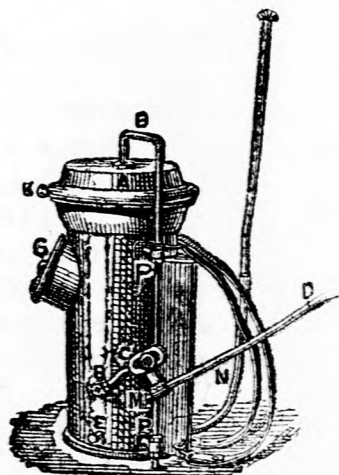
(504a-84.22)

Aussigi I-a Rézgálicz

jegeczekben, vegytiszta, a peronospora elleni védekezésre a leghatásosabb szer.

Megrendelések és egyéb kérdések a Torontálmegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához intézendők.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Továbbá szavatolt elsőrendű minőségben: gépolajok, kocszi- és szerszámkenőcsök, fertőtlenítő és teltő szerek, gabona- és gyapju-zsákok, kötél-árúk, szalonna, zeir, közsén, műtrágyák stb.

Adriance, Platt & Co. Poughkeepsie, New-York, Amerikai gépgyárosok fűkaszáló, marokrakó és kévekötő aratógépeit, melyekről a legjobb bizonyítványok állnak rendelkezésünkre. Ekéket, gabonarostákat és minden egyéb gazdasági gépeket.

A V. Vermorel eredeti szőlővédekező eszközeinek ismertetését és szövetkezeti „Üzleti Értesítőnk” kívánatra bérmentve megküldjük.